

فانوسی دریایی، برجی در صحرا

محمد قائد

نویسنده و مترجم

به روز شده: 11:20 گرینویچ - چهارشنبه 01 ژوئن 2011 - 11 خرداد 1390

مهم ترین خبرها

'شصت کشته در تظاهرات ضد دولتی سوریه'

08:10 گرینویچ

تشدید عملیات هوایی ناتو در لیبی 07:58 گرینویچ

شورای امنیت از سودان خواست از ابی عقب نشینی کند 01:14 گرینویچ

گزیده ها

گفت‌وگو با پرواز همای، سرپرست گروه مستان فرهنگ‌های جهانی در جشنواره فیلم موزائیک

عزت الله سبحانی

در ماه‌های پایانی سال ۵۹، دومین نخست وزیر جمهوری اسلامی، به جای فرستادن لایحه بودجه به مجلس، گفت این حرف‌ها لازم نیست؛ هرچه داریم در کاسه می‌ریزیم و هرکس هرچه لازم دارد برمی‌دارد.

به این نوع تلقی می‌گویند "هیئتی": طرز فکر و شیوه‌ای بازاری-روستایی که ایران را به این روز سیاه نشانده است.

کسی که نه تنها با این طرز فکر مخالفت کرد بلکه بدیل ارائه داد عزت‌الله سبحانی بود. در مقام رئیس سازمان برنامه و بودجه استدلال کرد شیوه مصرف بیت‌المال سیاهه دخل و خرج دولت است و باید قانون تلقی شود و قابل پیگیری باشد.

شیوه "هرکس هرچه می‌خواهد از کاسه بردارد" در عمل ترک نشد اما پس از آن رسماً مطرح هم نشد. سبحانی توانست امثال محمدعلی رجائی فقید را یک قدم جلو ببرد. وقتی حساب کنیم امثال رجائی چند نفر بودند و مجموعاً چند قدم جلو رفتند می‌بینیم کار کمی نبود.

سحابی نمونه عام اشخاصی بود که کشورهای دنیا را پیشرفت داده‌اند: آدم‌هایی اهل فن که لازم نیست دنبال دلایلی برای مخالفت با آنها بگردی؛ همین اندازه که شدیداً مخالف‌شان نباشی، بگذار کارشان را بکنند.

خود آنها البته دلایلی برای مخالفت با دیگران می‌دیدند. سال ۵۸ معتقد بود مهدی بازرگان با امپریالیسم سازش می‌کند. در سال‌های آخر زندگی‌اش باید به این نتیجه رسیده باشد که کارهایی بدتر از سازش با امپریالیسم هم وجود دارد، مثلاً مخالفت جاهلانه با آن.

عزت‌الله سبحانی امثال محمدعلی رجایی، نخست وزیر هیئت مؤتلفه، را صیقل داد، خودش هم صیقل خورد. واقعاً زیاد مهم نیست چنین آدم‌هایی درباره حرکت تاریخ و این قبیل داستان‌ها به چه نظریه‌ای اعتقاد دارند؛ مهم این است که عزت نفس دارند، بی‌شمرانه دروغ نمی‌گویند و این امید هست اگر به قدرت برسند به جرم سیاسی معتقد نباشند، اگر هم کسی را به دادگاه کشانند، هفده اتهام ردیف نکنند تا متهم با برائت از شانزده تا، برای فقط یک اتهام چندین سال حبس نکشد.

وجود آدمی مانند سبحانی رونق‌افزای تمدن است و نافی این تصور که نسل و نژاد ایرانی تباه شده و هرچه بیشتر به زوال می‌گراید. فانوسی دریایی یا شاید برجی صحرائی بود: اگر هم پیش پا را روشن نمی‌کرد دست کم این احساس را به کشتی‌نشینان طوفان‌زده می‌داد که بالاخره امید ساحلی هست، و برهوت بی‌انتهای نیست.

مطالب مرتبط

عزت الله سبحانی درگذشت

درگذشت عزت الله سبحانی؛ زندانی

پرامید رفت'

مصاحبه‌ای قدیمی با عزت‌الله سبحانی

16:55

لینک‌های مرتبط

موضوعات مرتبط

تحلیل و گزارش، سیاست ایران

ویدیو

۴ ۳ ۲ ۱

عکس

مراسم تدفین شبانه هاله سبحانی

تشییع جنازه عزت‌الله سبحانی

پربیننده‌ترین‌ها

خبر و عکس ویدیو و صدا

'شعار بر ضد مشایی' در سخنرانی احمدی نژاد

گلایه امام جمعه کاشان از سپاه و دفتر رهبری

'شصت کشته در تظاهرات ضد دولتی سوریه'

شرط هم فقس شدن دو زرافه: مصرف قرص
ضد بارداری

لغو مسابقه زنان فوتبال ایست ایران به دلیل
پوشش اسلامی

شبکه‌های اجتماعی

بی‌بی‌سی فارسی
در فیسبوک

بی‌بی‌سی فارسی
در توئیتر

بی‌بی‌سی فارسی
در یوتیوب

سایت‌های مرتبط در بی بی سی

ТОЧИКЙ

پشتو

عربی

ایران
نابودکردن روحی و جسمی چنین آدمی شریانه‌ترین جنبه سیاه نهفته در اعماق تاریخ
یک ملت است.

در این زمینه بیشتر بخوانید

مطالب مرتبط

عزت‌الله سحابی درگذشت 31 مه 2011

درگذشت عزت‌الله سحابی؛ 'زندانی پرامید رفت' 31 مه 2011

مصاحبه‌ای قدیمی با عزت‌الله سحابی 31 مه 2011

16:55

درگذشت عزت‌الله سحابی؛ نظرات و واکنش‌های شما

موضوعات مرتبط

تحلیل و گزارش، سیاست ایران

خبرهای بیشتر از تحلیل و گزارش

'لشکر نشنگان، ارتش‌های جهان را
«معنیهای عمقی و معنیهای سطحی»

3 مه 2011

3 مه 2011

گفت‌وگو با پرواز همای، سرپرست گروه

مستان 3 مه 2011

خدمات